

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: PO-3Sa/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8022200361
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomír Podhorský
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2024:8022200361.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach sudcom Mgr. Slavomírom Podhorským, vo veci žalobcu: A. B., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., právne zastúpeného : JUDr. Kristína Tomková, advokát, so sídlom Udavské 391, 067 31 Udavské proti žalovanému: Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne, ústredie, ul. 29. augusta č. 8-10, 813 63 Bratislava, v konaní o správnej žalobe v sociálnych veciach zo dňa 09.07.2022, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.05.2022, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.05.2022 a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 01.03.2022 a vec v r a c i a Sociálnej poisťovni, ústredie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 09.07.2022, ktorú správny súd právne kategorizoval ako správnu žalobu v sociálnych veciach (§ 199 - § 205 zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok ďalej „SSP“) sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného - Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.05.2022, ktorým uvedený správny orgán druhého stupňa príslušný na rozhodovanie podľa § 215 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) konajúc o odvolaní žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava č. XXX XXX XXXX X zo dňa 01.03.2022, vo veci zamietnutia žiadosti o prepočet sumy starobného dôchodku od 10.07.2018, rozhodol tak, že odvolanie účastníka konania (v súdnom konaní „žalobca“, v administratívnom konaní ďalej aj „žalobca ako účastník administratívneho konania“ alebo „dotknutá osoba“) zamietol a súčasne potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu - Sociálnej poisťovne, ústredie.

2. Prvostupňové rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 01.03.2022 o zamietnutí žiadosti o prepočet sumy starobného dôchodku od 10.07.2018 podľa § 66 zákona o sociálnom poistení a podľa čl. 8 a čl. 52 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia odôvodnila Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava (ďalej aj „prvostupňový správny orgán“ alebo „správny orgán prvého stupňa“) tým, že neboli preukázané nové rozhodujúce skutočnosti pre nárok na prepočet starobného dôchodku a z uvedeného dôvodu nie je právny dôvod na zmenu vo výške starobného dôchodku. Správny orgán prvého stupňa uviedol, že rozhodnutím č. 560 221 6202 zo dňa 07.05.2020 bolo žalobcovi ako účastníkovi správneho konania podľa čl. 8 a čl. 52 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia zvýšená suma starobného dôchodku po započítaní vymeriavacích základov, ktoré získal podľa právnych predpisov Českej republiky pred 01.01.1993 a podľa čl. 57 ods. 2 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia po

započítaní obdobia poistenia v Spolkovej republike Nemecko v počte 90 dní a v Rakúskej republike v počte 30 dní t. j. v rozsahu kratšom ako jeden rok.

3. Prvostupňový správny orgán podal ďalej vysvetlenie, že starobný dôchodok z dôchodkového poistenia Slovenskej republiky sa súlade s čl. 8 a čl. 52 ods. 1 písm. b) bod ii) nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 prizná v sume zodpovedajúcej obdobiu dôchodkového poistenia získaného podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a dôb zabezpečenia získaných podľa právnych predpisov Českej republiky spolu so zohľadnením zárobkov za doby zabezpečenia získaných do 31.12.1992. Suma starobného dôchodku podľa predpisov Slovenskej republiky sa pritom určí ako časť teoretickej sumy starobného dôchodku, ktorá zodpovedá pomeru obdobia dôchodkového poistenia získaného podľa právnych predpisov Slovenskej republiky k úhrnu obdobia poistenia a získaných zárobkov do 31.12.1992 zhodnotených na teoretickú sumu starobného dôchodku. Tvrdil, že dotknutej osobe vysvetlenie hodnotenia obdobia dôchodkového poistenia získaného pred rozdelením Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky poskytol už viackrát. Ku dňu rozdelenia republiky bola táto zamestnaná v ČSD Jedálne a lôžkové vozne Bratislava a. s. so sídlom na území Českej republiky a preto sa v súlade s čl. 20 ods. 1 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení a čl. 15 ods. 1 Správnej dohody o vykonaní Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení všetky doby zabezpečenia, ktoré získala pred 01.01.1993 považujú za doby zabezpečenia Českej republiky a dôchodok za ne je príslušná poskytnúť Česká správa sociálneho zabezpečenia. Záverom prvostupňový správny orgán opätovne poučil žalobcu ako účastníka konania, že za obdobie dôchodkového poistenia získaného podľa právnych predpisov Českej republiky môže požiadať o priznanie dôchodkových dávok zo systému poistenia Českej republiky.

4. V riadnom opravnom prostriedku - odvolaní zo dňa 29.03.2022 žalobca ako účastník správneho konania žiadal o započítanie doby poistenia, ktorú získal do 31.12.1992 podľa právnych predpisov Českej republiky do obdobia dôchodkového poistenia získaného v Slovenskej republike a prepočet jeho starobného dôchodku a to od doby nároku na jeho výplatu v júli 2018. Svoje odvolanie odôvodnil skutočnosťou, že pracovnú činnosť vykonával na území Slovenskej republiky. Na území Českej republiky podľa jeho tvrdenia pracoval len približne 2 mesiace a nemá preto odpracovaný jeden rok potrebný pre výpočet tzv. československého dôchodku, ktorý by mu mohol určitým spôsobom zlepšiť kvalitu života. Záverom v rámci podaného odvolania uviedol, že jeho prípadom sa zaoberala p. E. (pozn. súdu verejná ochrankyňa práv), ktorá navrhla správne orgánu prvého stupňa, aby vydal bezodkladne nové rozhodnutie na výplatu starobného dôchodku v sume zohľadňujúcej jeho zárobky pred 01.01.1993 a zároveň požiadala Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny o legislatívne riešenie jeho problému.

5. Žalovaný - Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava v preskúmanom rozhodnutí zo dňa 09.05.2022 poukázal na spôsob výpočtu spornej výšky dôchodku a konštatoval, že sociálna poisťovňa vypláca dotknutej osobe starobný dôchodok v sume určenej v súlade s právnymi predpismi. Berúc do úvahy, že neboli preukázané nové rozhodujúce skutočnosti na nárok na prepočet starobného dôchodku vyslovil záver, že nie je právny dôvod na zmenu vo výške starobného dôchodku. Uviedol, že na nárok na dôchodok a určenie jeho sumy boli započítané všetky obdobia dôchodkového poistenia a vymeriavacie základy dosiahnuté v rozhodujúcom období, a to na základe údajov uvedených v žiadosti o dôchodok, priložených dokladov a údajov nachádzajúcich sa informačnom systéme. Z uvedených dôvodoch preto o podanom odvolaní rozhodol tak, že ho zamietol a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa.

6. V správnej žalobe zo dňa 09.07.2022 žalobca, prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že nesúhlasí s rozhodnutím sociálnej poisťovne. Poukázal na skutočnosť, že od roku 2018 je poberateľom starobného dôchodku zo Slovenskej republiky, ktorá je tzv. pomernou dávkou v zmysle čl. 52 ods. 1 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Tvrdil, že podľa rozhodnutia sa mu započítava a hodnotí len obdobie získané po 31.12.1992, pričom po tomto dátume získal 8,5179 roka obdobia dôchodkového poistenia, a teda podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení spĺňa iba s prihliadnutím na obdobie dôchodkového poistenia podľa českých právnych predpisov. Žiadal preto, aby obdobie dôchodkového poistenia získaného pred 01.01.1993 „prešlo“ na Slovenskú republiku a aby sa mu suma starobného dôchodku neupravovala v pomere podľa čl. 52 ods. 1 písm. b), II. bodu nariadenia. Namietal zároveň skutočnosť, že neboli zhodnotené a započítané roky 1972 až 1981, pričom sociálna poisťovňa započítala len obdobie od roku 1982. V tejto súvislosti poukázal na osobný list dôchodkového poistenia zo dňa 07.05.2020. K splneniu podmienky 30 rokov mu podľa jeho tvrdenia chýba 253 dní dôchodkového poistenia, pričom aj v tomto prípade by mal nárok iba na vyplatenie starobného dôchodku v minimálnej výške. Citujúc § 142 ods. 3 zákona o sociálnom poistení namietal

neochotu žalovaného umožniť mu doplatenie dôchodkové poistenie za obdobie od 01.09.2010 do 07.06.2012, kedy bol študentom Strednej zdravotníckej školy v Michalovciach a to v rozsahu chýbajúcich 253 dní, čím by splnil podmienku ustanovenú § 82 b ods. 3 písm. a) v spojení s § 82 b ods. 4 písm. a) zákona o sociálnom poistení pre vznik nároku na zvýšenie sumy dôchodku na sumu minimálneho dôchodku. Za nevyhnutné považoval uviesť, že ani následné doplatenie chýbajúceho dôchodkového poistenia by nevyriešilo jeho situáciu, nakoľko pokiaľ by mu vznikol nárok na starobný dôchodok v Českej republike, tak tento nárok by mu zanikol.

7. Záverom v správnej žalobe žalobca poukázal na svoju nepriaznivú životnú a finančnú situáciu spôsobenú diskrimináciou osôb, ktoré pracovali pri rozdelení Československej republiky v spoločnosti so sídlom na území Českej republiky a navrhol, aby správny súd napadnuté rozhodnutie v spojení s rozhodnutím orgánu prvého stupňa zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

8. K obsahu žalobných námietok predložil žalovaný správne mu súdu vyjadrenie zo dňa 15.08.2022, v ktorom uviedol, že spôsob výpočtu určenia sumy starobného dôchodku ako aj určenia toho, ktorý z nástupníckych štátov Českej a Slovenskej Federatívnej republiky je príslušný na hodnotenie obdobia dôchodkového poistenia pred 01.01.1993 bol žalobcovi viackrát vysvetlený. Zotrvával na svojom závere vyslovenom aj v rámci odvolacieho konania, že neboli preukázané nové rozhodujúce skutočnosti na nárok na prepočet starobného dôchodku, a preto nebol ani právny dôvod na zmenu vo výške starobného dôchodku. Námietku žalobcu, že mu neboli započítané obdobia od roku 1972 až roku 1981 považoval žalovaný za nedôvodnú a v tejto súvislosti poukázal na osobný list dôchodkového poistenia zo dňa 07.05.2020 z ktorého je zrejmé, že tieto obdobia boli žalobcovi zhodnotené a sú uvedené pod znakom J. K tvrdeniu žalobcu o neochote žalovaného umožniť mu dodatočne zaplatiť poistné na dôchodkové poistenie za obdobie od 01.09.2010 do 07.06.2012, kedy bol študentom Strednej zdravotníckej školy v Michalovciach uviedol, že žalobca nespĺňal požiadavku sústavnej prípravy na povolanie na strednej škole vyžadovanú v zmysle § 10 zákona o sociálnom poistení. Zároveň uviedol, že ani námietku, ktorou žalobca poukazoval na svoju nepriaznivú životnú a finančnú situáciu nemožno zohľadniť, pretože táto nezakladá nárok v oblasti dôchodkového poistenia a neodôvodňuje postup, ktorý by bol v rozpore s platným zákonom o sociálnom poistení. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto žiadal, aby konajúci súd podanú správnu žalobu zamietol.

9. S účinnosťou ku dňu 01.06.2023 začal svoju činnosť Správny súd v Košiciach. V súlade s § 3 ods. 3 písm. c) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva prešiel z Krajského súdu v Košiciach a z Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorý je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov. V predmetnej veci je preto na konanie od 01.06.2023 príslušný Správny súd v Košiciach. Náhodným výberom bolo rozhodnutie o žalobe pridelené sudcovi Mgr. Slavomírovi Podhorskému a je aktuálne vedené pod sp. zn. PO-3Sa/15/2022.

10. Podľa § 493e zákona č. 239/2023 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela SSP“) „Konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493 f tým nie je dotknuté.“

11. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy, alebo iným zásahom orgánu verejnej správy sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

12. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánov verejnej správy.

13. Podľa § 63 ods. 1 zákona o sociálnom poistení priemerný osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jednotlivých kalendárnych rokoch rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, ak tento zákon neustanovuje inak. Priemerný osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Na účely určenia obdobia dôchodkového poistenia sa získané dni dôchodkového poistenia prepočítavajú na roky, ak tento zákon neustanovuje inak. Obdobie dôchodkového poistenia sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

14. Podľa § 63 ods. 3 zákona o sociálnom poistení sa priemerný osobný mzdový bod v hodnote nižšej ako 1,25 započítava v plnej výške.

15. Podľa § 63 ods. 6 zákona o sociálnom poistení rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984, ak tento zákon neustanovuje inak. Z rozhodujúceho obdobia sa vylučujú obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 62 ods. 2 prvej vety alebo § 255 ods. 3 prvej vety, alebo obdobie dôchodkového poistenia, za ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod, ak tieto obdobia trvali celý kalendárny rok.

16. Podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z. z. poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

17. Podľa § 65 ods. 2 zákona o sociálnom poistení dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 66 ods. 1 zákona o sociálnom poistení suma starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

19. Podľa § 66 ods. 3 zákona o sociálnom poistení ak poistenec bol dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a poberal tento dôchodok, alebo jeho časť, suma starobného dôchodku sa od 1. januára kalendárneho roka, v ktorom sa určuje suma starobného dôchodku, určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácanej k 1. januáru kalendárneho roka sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku, alebo jeho časti v predchádzajúcom kalendárnom roku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; o určení sumy starobného dôchodku sa rozhodne do 31. marca kalendárneho roka, v ktorom sa určuje suma starobného dôchodku. Ak poistencovi podľa prvej vety zaniklo dôchodkové poistenie v kalendárnom roku, v ktorom sa určila suma starobného dôchodku podľa prvej vety, alebo sa neurčila suma starobného dôchodku podľa prvej vety z dôvodu, že v predchádzajúcom kalendárnom roku nezískal obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku, alebo jeho časti, suma starobného dôchodku sa na základe žiadosti o určenie sumy starobného dôchodku poistenca podľa prvej vety určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácanej ku dňu zániku dôchodkového poistenia sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia v kalendárnom roku, v ktorom zaniklo dôchodkové poistenie, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

20. Podľa § 255 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, za náhradnú dobu, dobu štúdia a dobu výkonu civilnej služby, ktoré sa hodnotia ako doba zamestnania získané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 a ktoré trvali celý kalendárny rok, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3, 0,6 v prípade materskej dovolenky. Ak sa kryjú tieto doby navzájom, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3, 0,6 v prípade materskej dovolenky len raz. Ak tieto doby trvali len časť kalendárneho roka, osobný mzdový bod sa určí ako súčin pomernej časti osobného mzdového bodu a počtu dní týchto dôb. Pomerčná časť osobného mzdového bodu je podiel osobného mzdového bodu patriaceho za tieto doby, ktoré trvali celý kalendárny rok, a počtu dní kalendárneho roka, v ktorom sa tieto doby získali. Pomerčná časť osobného mzdového bodu sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

21. Podľa § 195 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav vecí, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

22. Podľa § 195 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe, alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

23. Podľa § 195 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, na žiadosť Sociálnej poisťovne sú štátne orgány, orgány územnej samosprávy, fyzické osoby a právnické osoby povinné oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie.

24. Podľa § 195 ods. 4 zákona o sociálnom poistení, organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

25. Podľa § 196 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.

26. Podľa § 196 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

27. Podľa 196 ods. 7 zákona o sociálnom poistení, organizačné zložky Sociálnej poisťovne hodnotia dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

28. Podľa článku 4 odsek 1 písm. c) Nariadenia Rady (EHS) č. 1048/71 vyplýva povinnosť použiť koordinačné nariadenie na dávky v starobe, medzi ktoré patrí aj starobný dôchodok. Uvedená dôchodková dávka nie je vymenovaná v prílohe III nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71, preto v konaní o nároku na starobný dôchodok je Sociálna poisťovňa povinná uplatniť uvedené nariadenia.

29. V súlade s článkom 7 ods. 2 písm. c) a prílohy III Nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č 647/2005, sa po vstupe Slovenskej republiky a Českej republiky do Európskej únie naďalej uplatňuje článok 20 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení.

30. Podľa čl. 46 ods. 1 Nariadenia Rady (EHS) č. 1048/71 „ak sa na pracovníka vzťahovali právne predpisy členského štátu a ak spĺňa podmienky požadované právnymi predpismi tohto členského štátu má nárok na dávky bez toho aby bolo potrebné uplatniť článok 45, príslušná inštitúcia tohto členského štátu vypočíta výšku dávky v zmysle právnych predpisov ktoré uplatňuje a stanoví výšku dávky ktorá zodpovedá celkovej dobe poistenia ktorá sa zohľadňuje v zmysle týchto právnych predpisov. Táto inštitúcia stanoví aj výšku dávky ktorá by pracovníkovi patrila ak by sa uplatnili pravidlá podľa ods. 2 písm. a, b a zohľadní sa výška takto stanovených dávok.“

31. Podľa čl.46 ods. 2 Nariadenia Rady (EHS) č.1408/71 „ak sa na pracovníka vzťahovali právne predpisy členského štátu a tento pracovník nespĺňa podmienky na priznanie dávok pokiaľ by sa nezohľadnili ustanovenia čl. 45, príslušná inštitúcia členského štátu bude postupovať podľa nasledujúcich pravidiel:

a) táto inštitúcia vypočíta teoretickú výšku dávku na ktorú by si mohla dotknutá osoba uplatniť nárok za predpokladu že všetky doby poistenia ktoré sa jej započítavajú podľa právnych predpisov členských štátov ktoré sa na pracovníka vzťahovali sa dosiahli v danom štáte podľa právnych predpisov ktoré uplatňuje, v deň priznania dávky. Ak podľa týchto právnych predpisov výška dávky nezávisí na trvaní doby poistenia, táto výška sa považuje za teoretickú výšku uvedenú v tomto pod odseku,

b) príslušná inštitúcia následne stanoví skutočnú výšku dávky na základe teoretickej výšky uvedenej v predchádzajúcom pododseku a podľa pomeru trvania doby poistenia dosiahnutých pred vznikom poistnej udalosti podľa právnych predpisov ktoré uplatňuje táto inštitúcia k celkovému trvaniu doby poistenia dosiahnutej pred vznikom poistnej udalosti podľa právnych predpisov dotknutých členských štátov,

c) ak je celková dĺžka doby poistenia ktorú pracovník dosiahol podľa právnych predpisov dotknutých členských štátov pred vznikom poistnej udalosti dlhšia ako maximálna doba ktorú vyžadujú právne predpisy jedného z týchto členských štátov na priznanie plnej výšky dávky a ak sa vezmú do úvahy ustanovenia tohto odseku príslušná inštitúcia tohto štátu zohľadní maximálnu dobu namiesto celkovej dosiahnutej doby, tento postup stanovenia nesmie viesť k tomu, že náklady tejto inštitúcie budú väčšie ako plná výška dávky ktorú stanovujú právne predpisy ktoré táto inštitúcia uplatňuje;

d) postup pri zohľadňovaní súbežných dôb pri uplatňovaní pravidiel na výpočet stanovený v tomto odseku sa upraví vo vykonávacom nariadení v spomínanom článku 97.

32. Podľa čl.46 ods. 3 Nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 „dotknutá osoba má nárok na najvyššiu čiastku vypočítanú v súlade s odsekmi 1 a 2 od príslušnej inštitúcie každého členského štátu bez toho aby boli dotknuté ustanovenia o znížení, pozastavení alebo odňatí dávky ktoré umožňujú právne predpisy podľa ktorých je táto dávka splatná. Keď nastane tento prípad porovnanie ktoré sa má vykonať sa bude vzťahovať na čiastku ktorá sa určí až po uplatnení týchto ustanovení“.

33. Podľa článku 20 ods. 1 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení doby zabezpečenia získané pred dňom rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa považujú za doby zabezpečenia toho štátu, na území ktorého mal zamestnávateľ občana sídlo ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej republiky alebo naposledy pred týmto dňom.

34. Podľa článku 15 ods. 1 Správnej dohody o vykonávaní Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení sa sídlom zamestnávateľa rozumie adresa, ktorá je ako sídlo zapísaná v obchodnom registri. Ak je zamestnávateľom fyzická osoba, sídlom je adresa, ktorá je v obchodnom registri uvedená ako miesto podnikania; ak je zamestnávateľom odštepny závod alebo iná organizačná zložka zapísaná v obchodnom registri, sídlom zamestnávateľa sa rozumie adresa tohto odštepneho závodu alebo organizačnej zložky. Ak adresa zamestnávateľa nie je uvedená v obchodnom registri (napríklad pri niektorých podnikoch zriadených priamo zákonom), postupuje sa podľa článku 20 ods. 2 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení.

35. Správny súd v predmetnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 107 ods. 1, 2 SSP, v zmysle ktorého predseda senátu nariadi na prejednanie veci samej pojednávania, len vtedy ak

- a) o to požiada aspoň jeden z účastníkov konania,
- b) vykonáva dokazovanie,
- c) to vyžaduje verejný záujem,
- d) je to na prejednanie veci potrebné alebo
- e) tak ustanovuje tento zákon.

V ostatných prípadoch rozhoduje správny súd bez pojednávania.

36. Podľa ustanovenia § 137 ods. 4 SSP vo veciach, v ktorých správny súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej piatich dní pred jeho vyhlásením.

37. Súd v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke tunajšieho súdu viac ako päť dní pred jeho vyhlásením. Súd zároveň konštatuje, že žiaden z účastníkov tohto konania nepožiadal o nariadenie pojednávania v predmetnej veci, nie je potrebné vykonať dokazovania na pojednávaní v tomto konaní, nevyžaduje to verejný záujem, nariadenie pojednávania vo veci nie je potrebné a v predmetnej veci nie je potreba nariadenia pojednávania ustanovená zákonom. Z vyššie uvedeného dôvodu má súd za to, že sú splnené podmienky pre rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednávania.

38. Správny súd v Košiciach v konaní o žalobe v sociálnych veciach (§ 199 a nasl. SSP) preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava zo dňa 09.05.2022, ako aj obsah a závery administratívneho konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, v rozsahu a z dôvodov uvedených v správnej žalobe, ale aj nad rozsah žalobných bodov, keďže sa jedná o správnu žalobu fyzickej osoby v sociálnych veciach, kedy správny súd nie je viazaný žalobnými bodmi v zmysle § 203 ods. 2 a § 134 ods. 2 písm. d) SSP, vychádzajúc z obsahu administratívneho spisu

správnych orgánov oboch stupňov, a dospel k záveru, že správnej žalobe v predmetnej veci je potrebné vyhovieť a preskúmané rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 191 ods. 1 písm. c) a e) SSP zrušiť a v zmysle ustanovenia § 191 ods. 4 SSP súčasne vysloviť, že vec sa vracia Sociálnej poisťovni, ústredie ako správne orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

39. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného zo dňa 09.05.2022, ktorým žalovaný podľa § 218 ods. 2 zákona o sociálnom poistení odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 01.03.2022 zamietol v celom rozsahu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie vo veci zamietnutia žiadosti žalobcu o prepočet sumy starobného dôchodku od 10.07.2018.

40. Žalobca nesúhlasil s obomi rozhodnutiami (rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa ako aj s rozhodnutím odvolacieho správneho orgánu) a poukázal na svoju „ťaživú životnú situáciu“, keď je od roku 2018 poberateľom starobného dôchodku zo Slovenskej republiky, kde je mu vyplácaná suma pôvodne vo výške 90,- Eur, v súčasnosti už zvýšená na sumu 125,70 Eur, pričom ide o tzv. pomernú dávku v zmysle čl. 52 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004. Podľa rozhodnutia sa mu započítava a hodnotí len obdobie po 31.12.1992, pričom po tomto dátume získal len 8,5179 roka obdobia dôchodkového poistenia, a teda podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok spĺňal len s prihliadnutím na obdobie dôchodkového poistenia získaného pred 1.1.1993. Preto požiadal, aby obdobie dôchodkového poistenia „prešlo“ na Slovenskú republiku a aby sa mu suma starobného dôchodku neupravovala v pomere podľa čl. 52 ods. 1 písm. b), II. Bodu nariadenia.

41. Podľa evidenčného listu dôchodkového zabezpečenia zo dňa 07. apríla 1995 bol žalobca ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, t. j. ku dňu 31. decembra 1992 zamestnaný v organizácii Československé štátne dráhy – Jedálne a lôžkové vozne. Pretože zamestnávateľ žalobcu mal ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sídlo na území Českej republiky, všetky doby zabezpečenia, ktoré žalobca získal pred týmto dňom, t. j. pred 01.01.1993 sa považujú za doby zabezpečenia získané podľa právnych predpisov Českej republiky a dôchodok je za ne príslušná poskytnúť Česká sprava sociálneho zabezpečenia.

42. Pretože na základe obdobia dôchodkového poistenia získaného podľa právnych predpisov Slovenskej republiky v počte 8,5179 roka žalobcovi nárok na starobný dôchodok z dôchodkového poistenia Slovenskej republiky nevznikol, v súlade s čl. 45 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 sa na účely vzniku nároku na starobný dôchodok zohľadnilo obdobie poistenia, ktoré získal podľa právnych predpisov Českej republiky. V úhrne tak žalobca za svoj život získal 29 rokov a 112 dní obdobia dôchodkového poistenia.

43. Správny súd dáva do pozornosti, že nie je súdom skutkovým, ale jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav a či konal v súčinnosti s účastníkmi, resp. s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, či obsahuje zákonné náležitosti, teda, či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade tak s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu preskúmaného rozhodnutia.

44. Správny súd v tejto súvislosti odkazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9So/200/2011 zo dňa 30.01.2013, podľa ktorého „okolnosť, že dňom 1. januára 1993 došlo k rozdeleniu ČSFR, nemôže byť účastníkovi konania ako občanovi bývalej ČSFR a teraz občanovi Slovenskej republiky na ujmu. Slovenská republika je právnym nástupcom ČSFR. Poistenie získané do 31. decembra 1992 za existencie spoločného štátu na území Českej republiky preto nemožno považovať len za dobu odpracovanú v cudzine na účely čl. 46 Nariadenia a z toho dôvodu nie je možné s takými občanmi zaobchádzať inak ako s občanmi, ktorých zamestnávateľia mali za existencie spoločného štátu do 31. decembra 1992 sídlo na území Slovenskej republiky. Taký postup by podľa názoru odvolacieho súdu bol v rozpore s čl. 12 a čl. 39 ods. 1 Ústavy SR č. 460/1992 Zb. Na tom nič nemení okolnosť, že zo žiadneho právneho predpisu zatiaľ nevyplýva povinnosť žalovaného priznať a vyplácať takej osobe dorovnanie rozdielu medzi výškou dôchodku, na ktorý by mala nárok v Slovenskej republike ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku a výškou dôchodku, na ktorý má k tomuto dňu nárok v Českej republike.“

45. Správny súd taktiež odkazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9So/124/2013 zo dňa 25.02.2015, v ktorom poukázal na to, že „...Slovenská republika je jedným z dvoch nástupníckych štátov Českej a Slovenskej Federatívnej republiky ako jedného štátu a teda v prípade zamestnania na území ČSFR u zamestnávateľa, ktorý mal sídlo na území ČSFR, nejde o klasické zamestnanie v cudzine (inom členskom štáte Európskej únie). Do 31.12.1992 sa doby zamestnania na území Českej republiky i na území Slovenskej republiky ako členských štátov československej federácie hodnotilo jednotne ako zamestnanie v tom istom štáte (naposledy podľa zákona č. 100/1988 Zb.). Z hľadiska čl. 39 ods. 1 Ústavy zamestnanie v Českej republike je možné považovať za zamestnanie v cudzine až po 31.12.1992, resp. po 30.04.2004 za zamestnanie v inom členskom štáte únie. Z toho pohľadu je potrebné nazerať aj na starobný dôchodok, priznaný podľa nariadenia a čl. 20 zmluvy o sociálnom zabezpečení tak, že v intenciách uplatnených ustanovení nariadenia a zmluvy ide iba o nárok na základnú výšku starobného dôchodku v každom z uvedených dvoch nástupníckych štátov ČSFR. V prípade, že takto určená základná výška dôchodkov ku dňu vzniku nároku na dôchodok v ich súčte po prepočítaní kurzu mien oboch štátov nedosahuje výšku, ktorá by navrhovateľovi patrila, ak by sa pre výšku jeho starobného dôchodku započítali nielen všetky doby dôchodkového poistenia získané tak na území Slovenskej republiky ako aj na území Českej republiky (pred 01.01.1992), ale aj všetky priemerné príspevky od 01.01.1984 do 31.12.1992 (resp. pri použití § 63 ods.7 zákona č. 461/2003 Z. z. aj pred 01.01.1984), potom tento dôchodok musí byť priznaný v sume, rovnajúcej sa rozdielu medzi výškou starobného dôchodku, priznaného Českou správou sociálneho zabezpečenia, a takou výškou dôchodku, ktorá by navrhovateľovi patrila, ak by mu všetky doby poistenia a príspevky do 31.12.1992 bolo hodnotené podľa slovenských právnych predpisov. Súd pripomenul, že okolnosť, že zák. č. 461/2003 Z. z. ani iný právny predpis taký postup (v čase vydania preskúmaných rozhodnutí právna úprava nepoznala vyrovnávací príplatok) doteraz priamo neupravujú, je z hľadiska nároku navrhovateľa na primerané zabezpečenie v starobe nepodstatná; ak taká úprava chýba, resp. je neúplná, lebo zákonodarca pri tvorbe právneho predpisu opomenul možné dopady výpočtu dôchodkov podľa medzinárodnej zmluvy, resp. pokiaľ nereagoval na také dopady, potom pri posudzovaní dôchodkových nárokov navrhovateľa treba vychádzať priamo z čl. 12 a čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako základného zákona Slovenskej republiky“.

46. K podobnému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutiach pod sp. zn. 1So/66/2013 zo dňa 19.01.2016 a 1So/44/2015 zo dňa 23.05.2017, kedy postup žalovaného nezohľadňujúci tieto skutočnosti považoval za diskriminujúci.

47. Z hľadiska čl. 39 ods. 1 Ústavy SR zamestnanie v Českej republike je možné považovať za zamestnanie v cudzine až po 31.12.1992 resp. po 30.4.2004 zo zamestnania v inom členskom štáte. Z tohto pohľadu je potrebné nazerať aj na starobný dôchodok priznaný podľa Nariadenia a čl. 20 zmluvy o sociálnom zabezpečení tak, že v intenciách uplatnených v ustanovení Nariadenia a zmluvy ide iba o nárok na základnú výšku starobného dôchodku v každom z uvedených nástupníckych štátoch ČSFR. V prípade ak takto určená základná výška dôchodku ku dňu vzniku nároku na dôchodok v ich súčte po prepočítaní kurzu mien oboch štátov neobsahuje výšku ktorá by navrhovateľovi patrila ak by sa pre výšku jeho starobného dôchodku započítali nielen všetky doby dôchodkového poistenia získané tak na území SR, ako aj na území ČR (pred 1.1.1992), ale aj všetky priemerné príspevky od 1.1.1984 do 31.12.1992 (resp. pri použití § 63 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z. aj pred 1.1.1984), potom tento dôchodok musí byť priznaný v sume rovnajúcej sa rozdielu medzi výškou starobného dôchodku priznaného Českou správou sociálneho zabezpečenia a takou výškou dôchodku ktorá by navrhovateľovi patrila ak by mu všetky doby poistenia a príspevky do 31.12.1992 boli zhodnotené podľa slovenských právnych predpisov.

48. V prípade žalovaného platí ústavný princíp vyjadrený v čl. 2 prvej hlavy prvého oddielu Ústavy SR, v zmysle ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu spôsobom ktorý ustanoví zákon, a teda zásadne ak nie je v právnom systéme Slovenskej republiky zákonným spôsobom upravená možnosť dorovnania potencionálneho rozdielu medzi súčtom súm dôchodkov priznaných podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a podľa právnych predpisov Českej republiky a sumou dôchodku ktorá by patrila ak by všetky doby poistenia resp. doby zabezpečenia boli hodnotené len podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, alebo iný zákonný spôsob riešenia problematiky poistencov ktorí získali obdobie poistenia (zamestnania do 31.12.1992) na území Českej republiky, sociálna poisťovňa nie je splnomocnená priznať im dávku, ktorú právny systém Slovenskej republiky neupravuje. Teda ak Slovenskej republike chýba právna úprava priznania vyrovnávacích príspevkov

resp. inej formy dorovnaní, Sociálna poisťovňa nemá oprávnenie o dorovnaní rozhodovať. Výnimkou (prelomenie) z uvedenej zásady je však právny názor vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu SR č.1So 44/2015 (ako aj ďalších rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR citovaných vyššie), podľa ktorého ak zákon č. 461/2003 Z. z. a ani iný právny predpis postup v čase vydávania preskúmaných rozhodnutí pri priznávaní vyrovnávacích príspevkov nepozná resp. nie je v zákone upravený, je z hľadiska nároku žalobcu na primerané zabezpečenie v starobe nepodstatným, ak taká právna úprava chýba resp. je neúplná, lebo zákonodarca pri tvorbe právneho predpisu opomenul možné dopady výpočtu dôchodkov podľa medzinárodnej zmluvy, resp. pokiaľ nereagoval na také prípady, potom pri posudzovaní dôchodkových nárokov žalobcu treba vychádzať z čl. 12 a čl. 39 Ústavy SR ako základného zákona Slovenskej republiky. Tento právny názor bol vyslovený aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR č. 1So/66/2013 zo dňa 19.01.2016, kedy postup žalovaného nezohľadňujúci tieto skutočnosti je možno považovať za diskriminujúci.

49. Správny súd v prvom rade poukazuje na to, že zamestnávateľ žalobcu mal k 31.12.1992 sídlo na území Českej republiky, napriek tomu že žalobca vykonával prácu na území Slovenskej republiky, sídlo zamestnávateľa žalobcu bola podľa výpisu z obchodného registra na území Českej republiky. Táto skutočnosť je nespochybniteľná a bola preukázaná v priebehu správneho konania. V zmysle čl. 20 ods. 1 Zmluvy sa potom tieto doby zabezpečenia získané žalobcom pred dňom rozdelenia Českej a Slovenskej republiky považujú za doby zabezpečenia Slovenskej republiky. Ustanovenie čl. 20 Zmluvy je potrebné aplikovať len do tej miery, že podľa neho sa určí príslušnosť štátu k dobám zabezpečenia získaných pred dňom rozdelenia Českej a Slovenskej republiky. Tým že sa doby zabezpečenia žalobcu získané do 31. decembra 1992 považujú za doby zabezpečenia Českej republiky bolo potrebné, aby žalovaný rozhodol o nároku žalobcu na starobný dôchodok nielen podľa ustanovení zákona o sociálnom poistení, ale aj podľa Nariadenia č.1408/71, lebo sa žalobca zúčastňoval ku dňu vzniku poistnej udalosti na dôchodkovom poistení nielen Slovenskej republiky ale aj v inom členskom štáte Európskej únie, konkrétne v Českej republike. Žalobca preto správne žiadal, aby „obdobie dôchodkového poistenia získané pred 1. januárom 1993 „prešlo“ na Slovenskú republiku a aby sa mu suma starobného dôchodku neupravovala v pomere podľa čl. 52 ods. 1 písm. b), II. bodu Nariadenia“, keď žalovaný mal v zmysle čl. 46 ods. 1 Nariadenia rady č. 1408/71 stanoviť výšku dôchodku výlučne na základe dôb poistenia získaných podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a mal tiež povinnosť vypočítať výšku dôchodku podľa pravidiel stanovených v čl. 46 ods. 2 uvedeného nariadenia a teda vypočítať teoretickú výšku dávky so zohľadnením všetkých dôb poistenia podľa právnych predpisov členských štátov a z toho vypočítať výšku čiastkového dôchodku podľa pomeru trvania dôb poistenia získaných podľa slovenských predpisov k celkovej dobe poistenia získanej v Slovenskej republike a v ostatných členských štátoch. Následne bolo potrebné obe čiastky porovnať. Žalovaný takéto porovnanie nevykonával, čím sa odklonil od právneho názoru vysloveného Najvyšším súdom SR vo viacerých citovaných rozhodnutiach.

50. Pokiaľ zo súdnej praxe je známe že žalovaný v iných prípadoch u iných občanov Slovenskej republiky vykonal dorovnanie výšky starobného dôchodku, tak rozhodnutie ktoré je predmetom tohto prieskumu sú voči žalobcovi diskriminačné. Podľa názoru správneho súdu Sociálna poisťovňa mala v zmysle zákona č. 461/2003 Z. z. vypočítať starobný dôchodok poistenca samostatne a priznať mu ho v takej výške, aby súčet jeho starobných dôchodkov z Českej republiky a Slovenskej republiky po zohľadnení menového kurzu nebol nižší ako dôchodok poistenca, ktorý počas svojho produktívneho života získal rovnakú dobu poistenia a rovnaké príjmy len u zamestnávateľov, ktorí mali sídlo na území Slovenskej republiky. Takýto postup je podľa názoru správneho súdu v súlade s ústavne komfortným výkladom právnych predpisov upravujúcich sociálne poistenie v rámci a v súlade s Ústavou SR. V kontexte s uvedeným správny súd považuje za potrebné uviesť, že v čase rozdelenia ČSFR v čase prijatia zmluvy o sociálnom zabezpečení platila na území Slovenskej i na území Českej republiky jednotná právna úprava zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, takže v prípade výpočtu dôchodkov v ich súčte z oboch republík v prvopočiatoch sa nepredpokladalo, že by došlo k mínusovým rozdielom na strane slovenských občanov s bydliskom na území Slovenskej republiky. Výrazná zmena nastala v dôsledku zmien predpisov upravujúcich sociálne zabezpečenie v Českej republike a sociálne poistenie v Slovenskej republike v neskoršom období.

51. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že tak preskúmané rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a zistenie skutkového stavu orgánmi verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci.

52. S poukazom na uvedené správny súd preskúmané rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 191 ods. 1 písm. c) a e) SSP zrušil a v zmysle ustanovenia § 191 ods. 4 SSP súčasne vyslovil, že vec sa vracia Sociálnej poisťovni, ústredie ako správne orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

53. V ďalšom konaní po zrušení a vrátení veci bude úlohou správneho orgánu prvého stupňa doplniť dokazovanie v smere naznačenom správnym súdom (bod č. 49. v spojitosti s bodom 47 odôvodnenia tohto rozsudku) a o žiadosti žalobcu opätovne rozhodnúť, tak aby došlo k dôslednému uplatňovaniu nie len príslušných právnych predpisov, ale aj ústavnoprávnych zásad (právo na primerané zabezpečenie v starobe), ktoré majú aplikačnú prednosť pred zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

54. Podľa § 191 ods. 6 veta prvá SSP právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný.

55. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 Správneho súdneho poriadku tak, že priznal ich úplnú náhradu žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, voči žalovanému. O výške priznaných trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote 1 mesiaca od jeho doručenia na Správny súd v Košiciach.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší žalobca dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako žalobca, nemal procesnú subjektivitu,
- c) žalobca nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,

- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

Uvedená povinnosť neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c/ a d/,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci. (§ 449 ods. 1, 2 SSP).